

Johan Jørgensen  
Espe.  
I.Hd.

NYHEDER

- A. Nimzowitsch:** Mein System. Nu foreligger den nye udgave af den meget længe savnede bog. Måske den bedste lærebog. 268 sider, 241 diagrammer. Biografi af dr. Hannak. Indb. . . . . 21,20
- Erich Brunner:** En kunstner og fortolker af skakproblemer. 300 skakopgaver ved H. Klüver og dr. M. Henneberger. 200 sider, 300 diagrammer. En enestående opgavebog. . . . . 19,20
- Földeak Arpad:** 12 Skakolympiader. London 1927—Moskva 1956. Partisamling, ungarsk, 207 sider. En mængde interessante partier af de store mestre. Tabeller, diagrammer, fotos m.m. . . . . 16,00
- Opgavesamling, russisk, 100 opgaver med vedf. diagram. Meget billig 2,40
- André Cheron:** Lehr- und Handbuch der Endspiele. Alle turneringsspilleres leksikon.  
Bd. I 354 sider, 641 diagrammer, 559 eksemplarer . . . . . 26,40  
Bd. II 468 sider, 913 diagrammer . . . . . 26,40  
Bd. III 344 sider, 578 diagrammer . . . . . 27,80
- G. Ståhlberg:** I kamp med verdenseliten, svensk. Indeholder partier mod Lasker, Capablanca, Aljechin, Euwe, Smyslov, med forfatterens beretninger om mødet med disse skakspilgiganter . . . . . 32,90
- Paul Keres:** Theorie der Schacheröffnungen I. Trespringerspil, Firspringerspil, Italiensk, Ungarsk, Preussisk, Spansk m.m. 375 s. Indb. 12,50  
Bind II. Lettisk Gambit, Russisk, Løberparti, Kongeindisk m.m. Indb. 12,50  
Bind III. Franskt parti, 367 sider. Indb. . . . . 13,80
- Paul Keres:** Fransk parti. Russisk udgave. 206 diagrammer, indb., 260 sider. Meget billig . . . . . 10,20  
Samme, svensk udgave, 320 sider. Indeholder alt om e2—e4, e7—e6, d2—d4, d7—d5. . . . . Heftet kr. 22,40 - indb. 28,00
- Dr. Dyckhoff:** Fernschach-Gedenkturnier 1954-56. Med 180 diagrammer, 39 fotos, 170 udv. partier. 246 sider. Tabeller og slutspilregister  
**Schachgenie Aljechin.** Leben und Werk - Lærebog i midtspillet ved Hans Müller og Pawelczak. 100 pragtfulle partier med udførlige noter. 176 diagrammer, kunsttrykbilleder, 276 sider, indb. . . . . 24,80
- Emil Josef Diemer:** Fra første træk til mat — 25 års erfaring med Blackmar-Diemer Gambit. 191 dobbeltspaltede sider, 298 partier med 410 diagrammer med fyldige noter. Tysk . . . . . 19,50
- Pachmann:** Moderne Schachtheori. Bind I-II-III indb. kr. 19,60 - 15,60 - 21,00
- Smyslow-Botvinnik.** Revanchematchen 1958. Svensk udgave. Duplikeret. 72 sider. . . . . 8,00
- For samlere.** En del komplette årgange af «Skakbladet» helt tilbage til 1918. Forlang liste med priser.
- Komplet samling Euves nyhedsblade. 1949 til april kv. 1957. De 5 første årgange i 3 arkiv bind. Her er de sjældne 3 første årgange 1949-50-51. Kr. 450,00. Afbetaling indrømmes.
- Nyt katalog over vort store lager af skakbøger osv. er udkommen. Vi sælger gerne mod en månedelig rate ved større køb. Forlang kataloget tilsendt.

Priserne + 5 % til norske kroner.

**DANSK SKAKFORLAG**

Aabybro - Danmark - Telefon 82 - Indehaver M. K. Jørgensen  
DANMARKS STØRSTE OG ÆLDSTE SPECIALFORRETNING I SKAK  
Dansk giro 18863 - Omg. franco levering - 8 dagers returret - Svensk giro 4205

Johansen & Larsen, Sarpsborg  
2907

NORSK

**Skakk-**

BLAD

E-HARVEG



AV INNHOLDET:

Landskampen i København . . . . .	1
Portoroz . . . . .	2
Fra olympiaden . . . . .	7
NM 1958. . . . .	8
På kryss og tvers . . . . .	8
Ruter og rader . . . . .	9
Problemisten . . . . .	11

ORGAN FOR NORGES SKAKFORBUND



Nr. 5

November 1958

30. årgang.

Løssalg kr. 1,25. Arsabonnement Norge kr. 6,00, utlandet kr. 7,00.



# NORGES SJAKKFORBUND

Elvegaten 14, Trondheim. Postgiro 124 74.

## NORSK SJAKKBLAD

Ansvarlig redaktør: Otto Ibenfeldt.

### PROBLEMISTEN

Redaktør: Nils G. van Dijk.

Norsk Sjakkblad har egen postgiro 461 11 for løsabonnement, annonser etc.

#### OSLO SCHAKSELSKAP

Bogstadveien 30  
Egne lokaler. Åpent hver dag.  
Tlf. 69 10 31.

#### SINSEN SJAKKLUBB

Møter hver mandag og fredag  
i Storgaten 28, Oslo.

#### NORDSTRAND SJAKKLUBB

spiller hver fredag kl. 19  
på «Niffen», Nordstrand.

#### SJAKKLUBBEN 1911

møtedag hver tirsdag kl. 19,  
Drammensvn. 36.

#### SJAKKLUBBEN ODIN

Spillemøter tirsdag og fredag  
fra kl. 19 i Storgt. 28.

#### STABEKK SJAKKLUBB

spiller i Kinofestsalen på Stabekk  
hver torsdag kl. 19.

#### DIREKTE MEDLEMSKAP

i Norges Sjakkforbund  
koster kr. 12.00 pr. år.

#### SJAKKLUBBEN STJERNEN

Grünerløkka Folkets Hus.  
Spilledager mandag og fredag  
fra kl. 19.

#### SJAKKLAGET NORRØNA

Hver mandag og annenhver  
torsdag, Kaffestova, Stortorvet  
fra kl. 19.

#### Lillehammer Schakselskap

spiller i «Banken» hver  
mandag kl. 19.

#### SJAKKAMERATENE

spiller hver tirsdag og fredag  
i Kaffistova, Storgt. 28, Oslo.

#### FORBUNDSMERKET

fåes fra kassereren mot innsendelse  
av kr. 8,00, over postgiro 124 74.

#### OBS! OBS!

Revisjonen forlanger at  
all kontingent skal  
inbetales over  
postgiro 12474.

# NORSK SJAKKBLAD

Organ for Norges Sjakkforbund

5

November 1958 - 30. årgang

## Landskampen i København

Norge tapte 8-12

Danmark, uten sine seks olympiaspillere, tilføyde oss et overraskende og desto mere smertelig nederlag i landskampen i København 27. og 28. september.

Danskene var meget pessimistiske i sine tips - og vi på vår side nærte et lønlig håp om at vi nu endelig skulle kunne notere oss for en landskampseier, selv om vi savnet så sterke kort som Olaf Barda og Svein Johannessen. Men den danske kombinasjon av gamle mattrever med Norman-Hansen, Hartvig og Aksel Nielsen og Poul Hage - og unge talent-

fulle ungdommer viste seg å være meget vellykket. Og det gikk tydelig frem at der er langt større bredde i dansk sjakk enn hva man hadde trodd, mens vi på vår side savner denne, således var der i første rekke på de fem siste bord vi tapte matchen.

Våre olympier greide seg noenlunde, selv om der er synd å si at der var noen god generalprøve foran det store slag i München. De norske lyspunkt var våre to toppspillere Ernst Rojahn og Aage Vestøls fine innsats med en seier og en remis i overkant hver.

De individuelle resultater var:

1. Ernst Rojahn—Norman-Hansen . . . . .	1/2—1/2	1—0
2. Aage Vestøl—O. Schøller-Larsen . . . . .	1—0	1/2—1/2
3. Per Ofstad—Hartvig Nielsen . . . . .	1/2—1/2	0—1
4. Knut Bøckman—Aksel Nielsen . . . . .	1/2—1/2	0—1
5. Per Lindblom—Poul Hage . . . . .	1/2—1/2	1/2—1/2
6. Sverre Halvorsen—Erik B. Jensen . . . . .	0—1	1/2—1/2
7. Georg Christiansen—Svend Petersen . . . . .	0—1	1/2—1/2
8. Thorbj. Gravseth—Finn Petersen . . . . .	0—1	1—0
9. Einar Haave—Svend Hamman . . . . .	0—1	0—1
10. Edvard Sterud—M. A. Kupferstick . . . . .	0—1	1—0

3—7      5—5  
Arnold J. Eikrem.



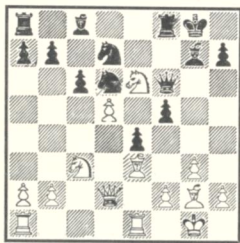
# PORTOROZ

Vi har alt brakt sluttresultatet og et par smakebiter fra interzoneturneringen. Det er naturlig å beskjeftige seg litt nærmere med denne sjakkbegivenhet. Først kommer, gjerne av patriotiske grunner, partiet mellom de to nordiske stormestrene:

## KONGEINDISK

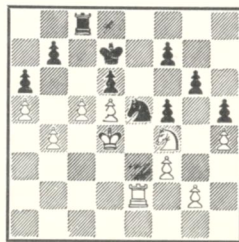
Larsen—Olafsson.

1. Sf3, Sf6. 2. g3, g6. 3. Lg2, Lg7. 4. 0-0, 0-0. 5. c4, c6. (Dermed var det slutt på symmetrien!) 6. d4, d6. 7. Sc3, Sbd7. 8. e4, e5. 9. Te1, Se8. (Svart går her utenom den mest vanlige teori og spiller på framstøt av f-bonden alt nå. Vanlig er exd4 eller Dc7, med framstøtet til f5 etter hvits d4—d5). 10. Lg5, f6. 11. Le3, De7. 12. Dd2, f5. 13. c5, Df7. (Hvit prøver å utnytte svarts dristige framstøt ved å undergrave feltet e5. Svart truer med sitt siste trekk f5—f4). 14. exf5, gxf5. 15. cxd6, e4. 16. Sg5, Df6. (Larsen viser nå at han nok ikke var på riktig bølgelengde i Portoroz. Den Bent vi kjenner fra før ville her ha skaffet seg en utmerket stilling med 17. f3!, exf3. 18. Sxf3. For 17. —, h6 strander på 18. fxe4!, hxg5. 19. e5). 17. d5?, Sxd6. 18. Se6, (Olafsson kommer nå med et av sine kvalitetsoffer som han gjorde lykke med i denne turneringen. Hvit truer Ld4, og svart gir med glede tårnet for denne løperen og bonde).



18. —, Sc4! 19. De2, Sxe3. 20. Sxf8, Sxd5. (Hvit burde vel heller ha spilt 20. Dxe3 etterfulgt av Sxg7, og hadde da hatt en bra stilling. Det viser seg nå at svart har beregnet sitt offer godt og får et vinnende initiativ. I praksis oppveier svært ofte en godt postert lett offiser og bonde et tårn). 21. Sxd7, Lxd7. 22. Tac1, Te8. 23. Ted1? (Tårnene krever åpning av linjene. 23. f3 var her på sin plass). 23. —, Le6. 24. Sxd5, Lxd5. 25. b3, Lh6. 26. f4, Lf8. 27. Dh5?, (De3 etterfulgt av Lg2—f1—e2 var mer i samsvar med stillingen. Dronningbytte bare forsterker svarts sluttspillsfordel). 27. —, Lf7. 28. Dg5†, Dxg5. 29. fxc5, Lh5. 30. Td7? (Bent where are you? Fribonden og løperparet avgjør nå partiet i få trekk). 30. —, e3. 31. Txb7, e2. 32. Kf2, Lc5†! 33. Ke1, Td8. 34. oppgitt. Kvalitetsofferet ga altså gode renter.

Men der var også andre som kunne ofre. Bronstein som ellers også var litt utenfor sin vanlige stil i denne turneringen, presterte et ypperlig parti mot Olafsson. Denne ble her slått med sitt eget våpen, kvalitetsofferet. Bronstein spilte hvit i et siliansk parti, og her er stillingen etter svarts 35. trekk Te—c8:



36. Txe5! dxe5†. 37. Kxe5, Te8†. 38. Kf6, Te3. 39. Kxf7, Tb3. 40. Sxg6,

Txb4. 41. Se5†, Kc8. 42. d6, Tb2. 43. Ke8, Td2. 44. Sg6, Kb8. 45. g3, Td1. (Hvit unnlater foreløpig d6-d7. Svart ville da kunne hale ut avgjørelsen med Kb8-c7). 46. Se7 og svart ga opp den håpløse striden. Nå faller også f-bonden.

Bronstein var forøvrig turneringens remis-konge. Foran siste runde var han ubeseiret, med 4 vinst og 15 (!) remis. Til alles overraskelse tapte han i siste runde mot filipineren Cardoso, som trass i sine unge år og heller lave plassering i turneringen ikke var helt ufarlig. Det spørs om ikke den gode Bronstein undervurderte ham litt. I alle fall havnet han nå på en delt 7.—11. plass, ½ poeng etter nr. 6, og blir for første gang utelukket fra en kandidatturering. Et heller uventet sluttresultat, Bronsteins tidligere meritter tatt i betraktning.

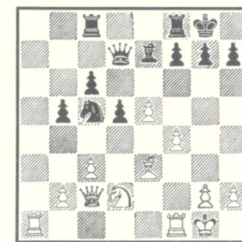
Av og til kunne en likevel se glimt av den gamle løve. I sitt parti mot Pachman, som er kjent som en av verdens største teoretikere, spilte Bronstein en bivariant i spansk som selv Euwe ikke spanderer mer enn to ord på i margin. Pachman fikk da jobben med å analysere åpningsteorien på brettet mens hans turneringsur ruslet og gikk, og teoretikeren kom til kort:

## SPANSK

Bronstein—Pachman.

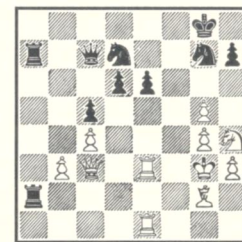
1. e4, e5. 2. Sf3, Sc6. 3. Lb5, a6. 4. La4, Sf6. 5. 0-0, Sxe4. 6. d4, b5. 7. Lb3, d5. 8. Sxe5, (Her har vi bivarianten. Vanlig er dxe5). 8. —, Sxe5. 9. dxe5, c6. 10. c3, Lf5. (Bedre var vel Le7 eller Lc5, men det er som nevnt ikke så lett å drive teoretiske studier på brettet i et turneringsparti!) 11. Lc2, Dd7. 12. a4, Tc8. 13. axb5, axb5. 14. Le3, Sc5. 15. Sd2, Lxc2. 16. Dxc2, Le7. 17. f4, 0-0. (Hva ellers? Hvits bondema-

goritet på kongefløyen blir nå livsfarlig).



18. f5!, Tfe8. 19. Ld4, Lf8. 20. Tf3, Se4. (Hvits trusler tar til å bli ubehagelige. Svarts bondeoffer tar sikte på å lette trykket i sentrum). 21. Sxe4, dxe4. 22. Dxe4, c5. 23. Lf2, Ld6. 24. Td1!, De7. 25. e6, fxe6. 26. Lh4, Dc7. 27. f6! Svart ga opp. På 27. —, gxh6 følger. 28. Lxf6, og på 27. —, Tf8. 28. Dxe6† fulgt av fxc7.

Argentineren Rosetto var mann for en av de vakreste kombinasjoner i Portoroz. Han spilte hvit mot Cardoso og overrasket sin unge motstander i følgende stilling, like før avbrudd til hengeparti:



40. Ld5! exd5. 41. Dxc7†! Kxc7. (To flotte offer på rad. Den svarte kongen kommer nå i et uunngåelig mattnett av hvits tårn og springer). 42. Sf5†, Kg6. (Eller 42. —, Kg8. 43. Sh6†!). 43. Te6†, Sf6. (Et uthaler-trekk!) 44. Txf6†, Kxc5. 45. T1e6, Tg2†. (Eneeste forsvar mot h3—h4 matt). 46. Kxc2, Dd8. 47. Se7! og svart fant det best å stikke pipa i sekken.

Sensasjonen i Portoroz var selv-



sagt den 15 år gamle skolegutten fra USA, Bobby Fischer, som gjorde alle dystre spådommer om umodenhet til skamme. Det amerikanske organet Chess Life skrev tilmed i nr. 23, 5. august, hånlige ord om å sende guttunger ut i mannfolkjobber. Det falt dem selvsagt tungt for brystet at avguden Reshevsky, Americas Number 1 Player, ble akterutseilt både av Bobby og Sherwin ved uttak til interzoneturneringen.

La oss med det samme ta med følgende morsomme historie fra det siste amerikanske mesterskapet: — Både Reshevsky og Sherwin vant alle sine partier i de første rundene. Reshevsky sa da: «Ser De, ikke en eneste en klarer å slå Dem, Sherwin. Nå må jeg selv stoppe Dem!» Sherwin svarte rolig: «Meget mulig, men det kunne vel også hende at jeg kom til å stoppe Dem.» «Ikke på en million år!» var Reshevskys karakteristiske svar. Få runder etterpå ble Reshevsky slått av Sherwin, som sa: «Jamen går tiden fort!»

Tilbake til Bobby. Med sin 6. plass, på samme poengsum som nr. 5 Olafsson, sikret han seg som kjent en plass i neste kandidatturnering og dermed automatisk en stormestertittel. Russeren Spasskij fikk tittelen stormester i Göteborg 1955, bare 18 år gammel. Nå ble denne rekorden ettertrykkelig slått av Bobby Fischer.

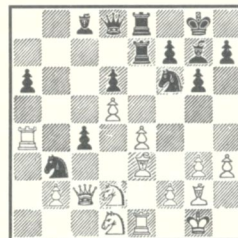
I forrige nr. av Norsk Sjakklblad sto Bobbys parti mot vår gode venn Bent Larsen, som ble regelrett rent overende av en bondestorm mot kongen etter litt fargeløst åpningsspill. Tydelig oppmuntret av dette kjørte Bobby i runden etter springerkarusell med argentineren Sanguinetti, som ble helt svimmel og datt av lasset:

SICILIANSK  
Sanguinetti—Fischer.

1. e4, c5. 2. Sf3, d6. 3. d4, exd4. 4. Sxd4, Sf6. 5. Sc3, a6. 6. f4, e5. 7. Sf3, Dc7. 8. Ld3, Sbd7. 9. 0-0, b5. 10. De1, Lb7. 11. Sh4, g6. (En tvungen svekkelse av kongestillingen. Men den kostet hvit tid, og tiden er kostbar, også i sjakk). 12. Sf3, Lg7. 13. Dh4, 0-0. 14. fxe5, dxe5. 15. Lh6, Sh5. 16. Lxg7, Kxg7. 17. Tad1, Sf4. (Nå begynner springerkarusellen å svive. Hvit burde fulgt svarts eksempel med 17. g3). 18. Tfd2, f6. 19. Tfd2, Sc5. (Hvits tårndobling er ikke stort verdt. 20. a3 er nå nødvendig). 20. Lf1? b4! 21. Sd5, Lxd5. 22. exd5, Se4! 23. De1, Sxd2. 24. Dxd2, Sxd5! (Hvits siste håp var fribonden. Hesten kan ikke slås p.g.a. Tad8). 25. c4, bxc3 e.p. og hvit ga opp. Etter avslag på d5 har ikke hvit garderings-trekket Db3, for svart gir en mellomsjakk på b6 før han tar hvit dronning på kornet med Tad8.

Det er ellers bemerkelsesverdig hvor ofte de unge spillerne triumferer i moderne storturneringer. Vinneren i Portoroz, russeren Tal, er heller ikke så gammel at det gjør noe. Skakbladet skriver om ham: — Som seierherre i Portoroz utgikk den bare 22 år gamle lettiske spiller fra Riga, russlandsmesteren to år i trekk, Tal. Det er det ingen sensasjon ved, for alle som har fulgt hans karriere de siste par år, hadde tippet ham som vinner. Også denne gang leverte han en ypperlig innsats med partier av høy klasse, alle skarpt lagt an på vinst. Bare en eneste gang glippet det for ham - i partiet mot Matanovic. Denne ble på grunn av en åpningsfeil tvunget til å gjøre et ukorrekt offisersoffer, som imidlertid brakte Tal ut av takt, og Matanovic vant.

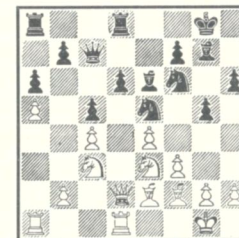
Vi bringer stillingen etter hvits 20. trekk fra Tals parti som svart mot Rossetto. Svart har skaffet alle sine offiserer virkefelt uten å ha flyttet på Lc8 (Ta8—a7—e7), og tvinger nå gjennom et angrep med den kraft som er karakteristisk for Tal (20. Ta1—a4):



20. —, Sxd5! 21. exd5, Lf5. 22. Dxc4, Sxd2. 23. Dxa6, Se4. (Til gjengjeld for bonden har svart nå diverse trusler på hånden). 24. Db6, Dc8. 25. g4, Sc5. 26. Ta7, Txa7. 27. Dxa7, Sd3. 28. Tf1, Le4. 29. Da3, Lxg2. 30. Kxg2, Dc4! 31. Dxd6, Lf8. 32. Dc6, De4†. (Hvis nå 33. f3 så følger De5 og Ld6). 33. Kg1, Se5! (I fall den hvite dronningen faller for fristelsen DxT). 34. Sc3, Sf3†. 35. Kh1, De5. 36. Kg2, Sh4†. 37. Kg1, Ld6. 38. Td1, Dh2†. 39. Kf1, Txe3. Hvit ga opp.

Ex-ungareren Benkö var for så vidt en like stor overraskelse i Portoroz som Bobby Fischer. En visste nok på forhånd at Benkö var en solid spiller. Men ingen ante at denne tause ungarske flyktning som satt der og spilte uten sekundant og uten nasjonalflagg, til slutt skulle havne på 4. plass med 12,5 poeng, samme poengsum som den russiske stormester Petrosjan, og bare 1 poeng etter turneringsvinneren Tal. Vi sakser en stilling fra partiet hvor overraskelsen Benkö spilte hvit mot sensasjonen Fischer. Sistnevnte hadde en viss

forkjærlighet for den bondestillingen foran kongen som vi ser her, slett ikke alltid til hans fordel. Hvit har i diagramstillingen ikke bare angrepsmerket g5, men han behersker også de viktige feltene d5 og f5. Og Benkö lar seg ikke be to ganger:



19. h4, De7. 20. hxg5, hxg5. 21. Sf5, Lxf5. 22. exf5, g4. 23. Lh4, Df8. 24. fxc4, Sexg4. 25. Lxg4, Sxg4. (En liten felle: 26. Lxd8? Ld4†!). 26. Dg5, Sf6. 27. Td3, Sh7. 28. Dg4, f6. 29. Sd5, Df7. (Hvit truet Sd5—c7—e6. Svart forsvarer seg med fortvilelsens mot, men stillingen er tapt). 30. Te1, Te8. (Raskeste veg til målet er nå 31. Te6). 31. Tde3, Te5. 32. Lg3, Txe3. 33. Txe3, Te8. 34. Te6!, Sg5. 35. Txd6, Te4. 36. Td8†, Kh7. 37. Lf4, Lh6. (For svart er det ene trekket nå like mye hipp som det andre er happ. Hvit avslutter pent). 38. Td7!, Te1†. 39. Kf2, Se4†. 40. Kxe1, Dxd7. 41. Dg6† og svart ga opp, uten å forlange hengeparti!

Den jugoslaviske stormester Gligoric var selvsagt hjemmepublikumets favoritt. Han innfridde jo også forventningene med sin 2. plass, ½ poeng etter Tal. Gligoric er en av de få ikkerussiske spillere som står noenlunde på høyde med de fryktede russiske stormesterne. Norsk Sjakklblad nr. 4 brakte hans vinstparti mot Keres i landskampen mot Sovjet i juni i år. Her følger et av Gligorics partier i Portoroz:



## NIMZOINDISK

Gligoric—De Greiff.

1. d4, Sf6. 2. c4, e6. 3. Sc3, Lb4. 4. e3, Sc6. 5. Ld3, e5. 6. Sge2, exd4. 7. exd4, d5. 8. c5!, Lxc3†. 9. bxc3, h6. 10. 0-0, 0-0. 11. Sg3, b6. (Hvits fordel er ikke av de aller største, men han har litt friere spill). 12. La3, Te8. 13. Df3, Le6. 14. Tae1, Sa5. 15. Te5, Sd7. 16. Te3, bxc5. 21. Lc1!, Dd5. (Bedre var med en gang 21. —, Dxc5. 22. Te5, Ld5!) 22. Df4, Dxc5. 23. Te5, Df8. 24. Dh4, Sd7. 25. Th5, f5? (Svart finner ikke det beste forsvarstrekket som er 25. —, f6! Det kunne følge 26. Lxh6, Lf7! 27. Txe8, Dxe8. 28. Dg4, Lg6. eller 26. Txe6, Txe6. 27. Lxh6, Te5! Nå avgjør løperofret på h6 med en gang). 26. Lxh6, Df6. 27. Tg5!, g6. 28. Sh5, Df7. 29. Sf4 oppgitt.

Ved siden av Tal var den bare Petrosjan som innfridde forventningene av de sovjetrussiske storspillerne. Han er en superfin posisjonsspiller som ser ut til å like alle slags stillinger, og han taper svært sjelden et parti. I Portoroz hadde han bare ett tap. Det var mot vår gode venn Bent Larsen. Skakbladet skriver om dette: En fjær fikk Bent Larsen dog i hatten, og den var til gjengjeld prangende. Som eneste mann i turneringen vant han over Petrosjan, som med rette er fryktet som nesten uovervinnelig. Det skjedde i 16. runde og må betraktes som noe av en sensasjon. Ikke så mye det at Bent Larsen vant, for han er farlig for hvem som helst, men derimot at Petrosjan tapte, noe som skjer noe sånt som bare hvert annet eller tredje år!

Dr. Euwe skriver om følgende parti Pachman—Petrosjan: - Hvis Nimzovitsch først nå hadde skrevet sin berømte bok «Mein System», ville dette partiet sikkert fått en æresplass i den.

Alle hans ideer om centralisering, profylakse og brikkenes bevegelighet kunne ikke illustreres bedre. Til å begynne med synes det som om Pachman har brakt sin motstander i vanskeligheter. Men et overraskende dameoffer av Petrosjan viser noe helt annet. I løpet av forbausende kort tid behersker svarts brikker hele brettet, og tilsist ender hvits konge ubehjelpelig i et mattnett.

Både Deutsche Schachzeitung og Skakbladet bringer dette partiet med merknader av Euwe. Da vårt fattige organ dessverre ikke har noen kontrakt med ham, kan vi ikke uten videre stjele disse merknader. I stedet har vi unnfanget den ideen å la bladets lesere analysere partiet og lage merknader til det. Produktet besendt til redaktøren innen 1. januar 1959. Bestemann kan regne med å få sitt opus offentliggjort i Norsk Sjakkblad, med en liten premie på kjøpet. Men prøv nå ikke å lure oss med en mer eller mindre direkte avskrift av den gode dr. Max Euwe!

Lykke til! Her kommer partiet:

## GAMMELINDISK

Pachman—Petrosjan.

1. c4, Sf6. 2. Sf3, d6. 3. d4, Lg4. 4. Sc3, g6. 5. e4, Lxf3. 6. Dxf3, Sfd7. 7. e5, Sc6. 8. exd6, Sxd4. 9. De4, e5. 10. dxc7, Dxc7. 11. Sd5, Dd6. 12. Lf4, Se6. 13. Le3, Lg7. 14. 0-0-0, 0-0. 15. Sb6, Dxd1†. 16. Kxd1, axb6. 17. a3, Sdc5. 18. Dc2, e4. 19. f3, Tad8†. 20. Ke1, Sd4. 21. Lxd4, Lxd4. 22. fxe4, Sxe4. 23. Le2, Tfe8. 24. Tfl, Te7. 25. Tf3, Tde8. 26. Td3, Lg1. 27. h3, Lh2. 28. Lf3, Lg3†. 29. Kd1, Sf2†. 30. Kd2, Lf4†. 31. Kc3, Sxd3. 32. Kxd3, Te3†. 33. Kd4, Lh6. 34. c5, b5. 35. Lxb7, Lg7†. 36. Kd5, T8e6 og hvit ga opp.

Fasit i Portoroz ble altså: De som

går videre til neste store styrkeprøve, Kandidat-turneringen, er russerne Tal og Petrosjan, Benkö og Fischer, USA, Gligoric, Jugoslavia og Olafsson, Island. Dessuten er de to fremste fra kandidat-turneringen i Nederland

1956, Smyslov og Keres, selvskrevne. Vinneren av denne turneringen får så spille match mot Botvinnik i 1960 om verdensmestertittelen. Favoritter er foreløpig Smyslov og Tal. Men hvem vet?

## Fra Olympiaden

### SICILIANSK

Hvit: Z. Nilsson, Sverige.

Svart: Filip, Tsjekkoslovakia.

1. e4, c5. 2. Sf3, d6. 3. d4, exd4. 4. Sxd4, Sf6. 5. Sc3, e6. 6. Lg5, Le7. 7. Dd2, a6. 8. Le2, Dc7. 9. 0-0-0, Sbd7. 10. f4, 0-0. 11. Lf3, Sb6. 12. g4, Ld7. 13. e5! Sc4. 14. exf6! (Glimrende spilt. Svart kan ikke slå dronningen, for etter 15. fxe7 har hvit tre offiserer for den og en utmerket stilling). 14. —, gxf6. 15. De2, fxf5. 16. Sd5! exd5. (Svart har neppe noe valg her, for Sc4 henger). 17. Dxe7, Dd8. (Hvit avvikler nå til et sluttspill som står materielt likt, men «Z» demonstrerer med stor dyktighet at stillingen er vunnet for hvit). 18. Dxc5†, Dxc5. 19. fxf5, Se3. 20. Tde1, Tae8. (Eller 20. —, Sxg4. 21. Te7!) 21. h3, Te5. 22. b3, Tfe8. 23. Kd2, T8e7. 24. c3, h5. 25. g4xh5, b6. 26. Te2, Sf5. 27. Sxf5, Lxf5. 28. Txe5, dxe5. 29. Lxd5, Td7. 30. e4, Le4. 31. Tfl, Lxd5. 32. exd5, Txd5. 33. Ke3, Ta5. 34. Tf2, Tc5. 35. Ke4, Tc3. 36. Tf3, Tc2. 37. a4, Tg2. 38. Kf5, Te2. 39. Tc3, e4. 40. Kf4 og svart ga opp. Det var en mesterspillernes triumf mot en stormester.

I kvalifiseringsturneringen, der Norge spilte i gruppe II, var Vestøl den av våre som halte de fleste poeng i land og rettferdiggjorde sin plass på laget som ofte før. Han spilte alle runder og tapte 2, vant 3 og remiserte 3 partier, blant annet mot Reshevsky.

I 4. runde spilte Vestøl svart mot iraneren Pakdaman i følgende parti: 1. c4, Sf6. 2. Sc3, b6. 3. b3, Lb7. 4. Lb2, e6. 5. e3, Le7. 6. Sf3, 0-0. 7. Le2, d5. 8. 0-0, Sbd7. 9. d4, c5. 10. Tc1, Tc8. 11. Te1, Se4. 12. Sxe4, dxe4. 13. Sd2, f5. 14. f4, Lf6. 15. Sfl, Dc7. 16. g4, Lh4. 17. Sg3, exd4. 18. Lxd4, e5. 19. fxe5, Lxg3. 20. hxg3, Sxe5. 21. Lxe5, Dxe5. 22. Kh2, fxf4. 23. Lxg4, Tf2†. 24. Kh3, Df6. 25. Ld7, Dh6†. 26. Kg4, Tc5 og den hvite kongen fikk det plutselig travelt med å komme seg ned i esken igjen.

De norske spillernes score i kvalifiseringen var: 1. Ernst Rojahn 1 poeng av 5 partier. 2. Vestøl 4,5 av 8. 3. Ofstad 2 av 6. 4. Bøckman 1 av 5. 5. Lindblom 2,5 av 5 og Halvorsen 0,5 av 3 partier. Halvorsens halve poeng var til gjengjeld mot stormesteren Evans, USA!



# NM 1958

Fra Gravseths hånd har vi mottatt følgende parti med kommentarer:

## KONGEINDISK

Hvit: Th. Pettersen, Drammen.  
Svart: T. Gravseth, Oslo.

1. d4, Sf6. 2. c4, g6. 3. Sc3, Lg7. 4. e3  
Passivt, men varianten har forekommet i stormesterturneringer.

4. -, 0-0. 5. Ld3, d6. 6. Sf3, Sfd7?!

Teksttrekket er basert på den kjensgjerning at e3e4 nå betyr tempotap for hvit. Svarts plan er en aksjon på dronningfløyen med åpning av b- og a-linjen og dessuten forsøk på å oppnå maksimal slagkraft av Lg7 langs diagonalen.

7. e4, c5. 8. d5, Sa6! 9. a3? Sc7. 10. Le3, a6. 11. Dd2, Te8!

I denne variant av kongeindisk må selvsagt ikke svart tillate avbytning av den sterke løper på g7. Annerledes stiller saken seg etter de sentralformasjoner som oppstår f.eks. i de klassiske varianter og også i Sämisch.

12. Lh6? Lh8. 13. 0-0, Tb8. 14. Tael,

b5. 15. cxb5, axb5. 16. b4! c4. 17. Lc2, Ta8. 18. Sd4

Ser vennelig ut ved første øyekast, og det er nesten merkelig at svart har en sterk parade i bakhånden.

18. -, Se5! 19. a4

f4 besvares med Sg4 osv.

19. -, bxa4.

Eller 19. Sxb5, Sxb5, Ld7, a4, Lxb5 axb5, Db6.

20. Lxa4, Ld7. 21. Lc2, Ta3!

Svart har nå et meget godt spill. Aksjonen på dronningfløyen kompensere sikkert et hvitt angrep på konge-fløyen.

22. Tb1, Da8. 23. h3, Teb8. 24. f4, Sd3!

25. Sde2, Sxb4. 26. f5, Sxc2. 27. hxg6, hxg6. 28. Dxc2, Txb1. 29. Txb1, Tal!

Etter denne generalavbytning er det ikke store sjanser for hvit til å motstå trykket av fribonden.

30. Le3, Da3. 31. Kf2, Txb1. 32. Sxb1, Db3. 33. Dc1, Dd3. 34. Sbc3, Sb5! 35. Sxb5, Lxb5. 36. Sg3, Le5. 37. Lf4, Lxf4. 38. Dxf4, c3. 39. De3, Dd2. 40. Se2, Db2!

Ikke Lxe2, Dxd2. Hvit ga opp.

## På kryss og tvers

**Ragosin**, russisk stormester, har nylig vunnet verdensmesterskapet i postsjakk, foran en rekke av verdens fremste postsjakkspillere. Vår egen stormester i postsjakk, Olaf Barda, deltok ikke denne gang. Vi kommer tilbake til denne storturneringen når mer utførlige resultater blir kjent.

**Haralampos Synghellakis** er et navn som ikke sier oss stort. Men likevel

vant nevnte herre det greske mesterskap 1958.

**Moskvamesterskapet** ble vunnet av Vasjukov med 11,5 poeng uten tap. Simagin hadde 9,5, Chasin 9, Konstantinopolskij 8,5.

**K. Ojanen** har på ny vunnet det finske mesterskapet med 11,5 poeng av 13 partier. Koskinen ble nr. 2 med 9

poeng, 3.—4. plass delte Pastuhoff og Niemäla med 8,5 poeng.

**Norges største sjakkturnering**, lagmesterskapene i Oslo og Omegn Sjakkekrets er nå i full sving Vi håper å kunne bringe resultater og smakebiter derfra i neste nr. av bladet.

**Fra Lillehammer** har bladet mottatt et morsomt referat: Lillehammer by har bare en nabo, nemlig Fåberg herred, som har et ganske stort byggebelte rundt byen. Av den grunn er ca. 50 % av Lillehammer Schackselskaps medlemmer fåberginger. En kveld ble det foreslått lagkamp mellom by og land. Hvert lag stilte 10 mann, og Fåberglaget vant!

**Tønsberg Sjakkklubb** holdt 18. sept. årsmøte med premieutdeling og tilbørlig hyllest til årets norgesmester og klubbens klubbmester Ernst Ro-

jahn. Videre rekkefølge i klubbmesterskapet: Gunnar Moe, O. Chr. Bergene, Martin Bogen. Kveldens klubbmesterskap i lynsjakk ble vunnet av Bergene, foran Rojahn, Moe og Hvalryg. Så var det fest til kl. 6 om morgenen før partiet ble avbrutt.

**Sjakkolympiaden** i München er ennå ikke ferdigspilt idet manus til Norsk Sjakkblad går til trykkeriet. Men det er klart at Sovjet-Russland atter en gang halte seieren i land, selv om det denne gang ikke var i den grad overlegent som før. I finalegruppe A ble sluttresultatet:

1. Sovjet 34,5 poeng av 44 mulige.  
2. Jugoslavia 29 og 3. Argentina 25,5.

B-finalen ble som ventet vunnet av Ungarn med 31 poeng. Her ble Nederland nr. 2.

I C-finalen står i siste runde kampen om førsteplassen mellom Norge og Filippinene.

## Ruter og rader

Ærede redaktør!

Når vår ærerike forening Lillestad Schacklag igjen sender Dem et lite inserat, skyldes dette i første rekke at klubben nå har fått en sekretær som selv av vårt eneste nålevende æresmedlem Johan Nisserud d. e. er anerkjent for sin utmerkede måte å uttrykke skriftlig vårt høyt aktede styres meninger og beslutninger, på.

Vår gjennom en årrekke sammenhengende tidligere sekretær var i () bemerket nærmest analfabet og der-til umusikalsk. Vi vil gi bladet vår hyllest for den gode idé å distribuere de, for gudene vet hvilken gang, reviderter lover med samt turneringsreg-

lement som en del av bladets nr. 4 d.å. Vår gode klubbmester Remi Nimzo Storfoot ville rettnok ha klubbens styre til å protestere mot den rettskrivning, eller som han sa: mangel på rettskrivning, som lovene var trykt etter, siden Norges Sjakkeforbund etter hans mening er en offisiell sammenslutning og ikke noe privat firma!

Men styret forøvrig uttrykte sin glede over lovenes tildels velklingende **sprog**, der (d.v.s. som) er tydelig inspirert av våre verdensberømte diktere Øverland og Bjerke.

Vi ønsker bladet fortsatt lykke til i dets strev med å spre fullverdig åndelig føde til dette av sjakkuvitenhet og målstrev formørkede land, og vi tillater oss å håpe på spalteplass for vedlagte parti fra vårt nettopp igang-



satte og hittil vellykte klubbmesterskap. B. Are Fløttom, sekr.

Redaksjonen takker for partiet. Da dette er noe av det beste vi har sett på lenge med hensyn til original, nærmest Tartakower-inspirert åpningsbehandling, flotte kombinasjoner og strålende avslutning, synes vi det er synd å offentliggjøre det uten kommentarer. Partiet er derfor overlatt til en av våre stormestre og vil komme på trykk i neste nr.

**La oss spille ludo.** Artikkelen om dette emne i nr. 1 1958 har vakt forargelse hos en av våre kretser. Dette med forargelsen er for så vidt gledelig, for det var nettopp meningen med de krasse ord. Forargelse har av og til tendens til å gå over i ettertanke, og da er hensikten oppnådd. Men det luter til at vedkommende krets har misforstått denne artikkelen. La det med en gang være sagt at den sto helt for min egen regning, og den var ikke myntet på klubber og kretser, men på den negative mentaliteten vi finner hos så mange sjakkspillere, inkludert meg selv, når det gjelder å brin-

ge økonomiske offer til Caissas alter, mens vi i årets løp kaster bort mange ganger så mye penger på allslags unyttig skrot og mindreverdig lesestoff og underholdning.

Brevet fra vedkommende krets var halv-anonymt, d. v. s. underskriften var med de samme skrivemaskintyper som brevet. Av den grunn, og fordi Norsk Sjakkblad ikke er noe diskusjonsforum, blir det ikke gjengitt her. Jeg vil bare berolige kretsen med at jeg trass i min «harselas» kjenner til bunns de problemer en vidstrakt krets har å stri med, fordi jeg selv er medlem av en slik krets og har bak meg et mangeårig slit som kretssekretær og turneringsleder.

Likevel er jeg dypt uenig i følgende avsnitt av brevet: «Til forbundet betaler altså klubbene kr. 10,00 pr. medlem, mens de derimot til kretsen betaler kr. 1,00 pr. medlem pr. år. Hadde forholdet vært omvendt, ville det jo ha harmonert bedre».

Det er beklagelig at kretsen ble såret av min sleivkjøft, og at artikkelen var årsak til misstemning på kretstinget.

Red.

---

## PROBLEMISTEN

---

Problemer og løsninger til red. Nils G. G. van Dijk, Bendixensvei 44, Bergen. Årsturneringer for 2- og 3-trekksproblemer samt fortløpende løserturneringer.

---

### Fra FIDEs problemistkongress.

Norges representant på kongressen, lektor David Hjelle, gir oss et kort referat fra det festlige møte som ble avviklet i Jugoslavia i strålende sol og sommer ved Adriaterhavet:

«Den 1. int. problemistkongress ble avholdt i Piran i dagene 6.—13. sept. 1958. Av de innbudte møtte 51 problemister fra Nord- og Sør-Amerika, Asia og Europa. Sammenkomsten sto i nær tilknytning til FIDEs sjakkongress, som ble avholdt nær opp til, både m.h.t. sted og tid.

En av veteranene, 2-trekkseksperten Arnoldo Ellerman fra Argentina, ledet de daglige møter. Forskjellige komiteer ble pålagt å utrede administrative og tekniske spørsmål. Et av resultatene er et Codexhefte, hvori de int. lover og regler for problemkomposisjon er fastslått.

På kongressen ble det også arrangert løser- og komposisjonsturneringer.

Et fortrinlig vertskap med Pirans borgermester ved siden av ildsjelen i den jugoslaviske problemistforening, ing. Nenad Petrovic, i spissen, hadde sørget for et ypperlig arrangement - herlige utflukter inklusive.

De personlige kontakter og den vennlige atmosfære i den pittoreske fiskerbyen ved Adriaterhavet vil, tror jeg, fremme internasjonal sjakkkliv, og samtidig bidra til internasjonal «coexistence» og forståelse. Vi takker det jugoslaviske vertskap for enuforglemmelig sammenkomst.

Volda, september 1958.

David Hjelle.»

### Turneringen «Tidligere upremierte» 1957.

Denne turnering ble i 1957 startet for norske problemister, som tidligere ikke har oppnådd premie eller plassering i **internasjonale** turneringer.

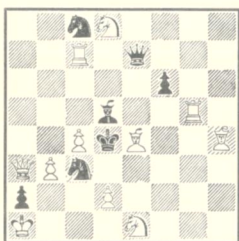
For året som gikk kom det blant 2-trekkerne bare fire, og blant 3-erne bare to på tale av en eventuell bedømmelse, da en del gikk ut av forskjellige grunner. Det ringe resultatet gjør at jeg fant det mest hensiktsmessig å annullere premietildelingen. Jeg skal dog omtale nr. 976 av **O. K. Skaslien** og nr. 959 av **I. Salsegg** som

de beste i hver avdeling, da oppgavene viser gode tekniske finesser og idérikt spill.

Jeg vil anmode forfatterne i denne gruppen om å fortsette med å sende oppgaver, som fra nå av deltar i en **lukket turnering** adskilt fra den fortløpende internasjonale turnering. Ved hvert års utgang blir vinnerne publisert i «Problemisten» og får tildelt premie, dog under forutsetning av stor nok deltakelse. Oppgaver som ikke merkes «Tidligere upremierte» deltar i den vanlige turneringen!

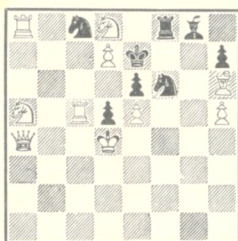
Red.

Nr. 1027  
E. Petite  
Spania



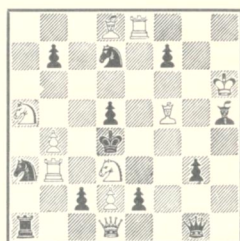
Matt i 2 trekk.

Nr. 1028  
Jac. Haring  
Nederland



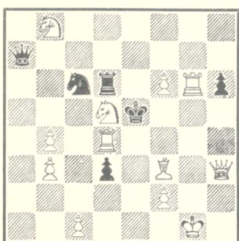
Matt i 2 trekk.

Nr. 1029  
Jac. Haring  
Nederland



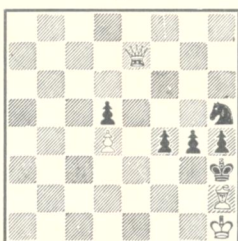
Matt i 2 trekk.

Nr. 1030  
D. H. Bruma  
Nederland



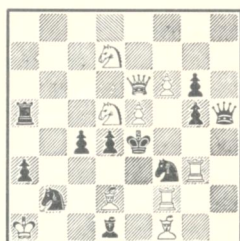
Matt i 2 trekk.

Nr. 1031  
Odd E. Backe  
Porsgrunn



Matt i 3 trekk.

Nr. 1032  
Josef Goldschmidt  
Israel



Matt i 3 trekk.

**Løsninger til nr. 3 1958.**

1009. Dombrovskis. 1. Le4. Bil. 1. De5. 1010. Morra. 1. Ld6. 1011. Hasenzahl. (med hvit De2). 1. Db5. Mattforandring etter sjakk av svart. Det er å merke seg at hvit alltid bør ha svar rede, når svart i utgangsstilling, slik som her, har anledning til å sjakke. 1012. Hultberg og Andersson. 1. La1! «Overraskende!» (I.S.) 1013. Salsegg.

1. Dg2. Forfatteren erstatter sv. Sg8 med hv. Be6. 1014. Matthews. 1. Lf1. Merk trusselen 2. Td7 i forbindelse med hovedspillet 1. —, Ta3, 2. Bf7 og 1. —, 2. Tg4, hvor hvit må unngå å gi svart anledning til å avskjære Lf1!

For nr 1021 i forrige hefte gjelder **matt i 4 trekk**. Ved en feil kom den med blant 3-trekkene.

**OSLO SCHAKSELSKAP**

BOGSTADVEIEN 30

EGNE LOKALER - ÅPENT HVER DAG

TELEFON 69 10 31

**SJAKK  
DIPLOM**

utarbeidet i samråd med  
Norsk Sjakkforbund  
foreligger nå tilsalgs.  
Pris pr. stk. kr. 2.00.  
Rabattskala ved større  
bestillinger. **Skriv til;**

**Fabritius & Sonner**

OSLO